

אומנות ככלי חינוכי טיפולי

אומנות ככלי חינוכי טיפולי

קוד קבוצה	מרצה
C2737G1	לאה בן יעיש
קוד קורס לשבתון	אופי הקורס
1300	פרונטאלי – קמפוס האקדמית חמדת
יום	שעות
ב	09:00-14:00
היקף שעות	שעות פיתוח מקצועי אופק חדש
180	60
תאריך פתיחה	תאריך סיום
22/10/2026	11/03/2027
ש"ש שבתון	גמול
6	180 (עם ציון)
קישור לקבוצה	
לחצ'י להצטרפות	

מימון מלא למורות ומורים בשבתון, עלות לפי שווי מימון לפי ש"ש של קרן השבתון, גביה ישרה מהקרן

תקציר

התנסות אישית ובינאישית בשילוב כלים אמנותיים (ציור, פיסול, רישום) עם כלים פסיכולוגיים לאבחון ומתן מענה למצבים רגשיים-נפשיים, המיועד לעובדי חינוך לפיתוח כלים מקצועיים יישומיים.

מידע כללי

מטרות

מתן כלים לאנשי חינוך להתחבר לעולמם הרגשי האישי ושל האחר.

זיהוי הכוחות החבויים בכל ילד במטרה לאפשר לו להתמודד עם אתגרים.

חיזוק היכולת של אנשי חינוך להבנות כיתה כקבוצה חברתית משמעותית תוך חיזוק האינטליגנציה התוך אישית והבין אישית.

קהל יעד

- מורות ומורים בשנת שבתון

מידע נוסף

הקורס מתקיים באופן פרונטלי במכללה

העבודה המסכמת בנויה משני חלקים עיקריים המתבססים על הספר "ההגיון והרגש".

חלק א' – עבודה יצירתית:

הסטודנטים נדרשים ליצור דימוי חזותי למושגים מופשטים (היגיון ורגש) ולתת פרשנות אישית לטקסט הספר באמצעות יצירה אמנותית. העבודה יכולה להתבצע בפורמטים שונים כמו ספר דו-מימדי, תיאטרון בובות, וידאו או מצגת. התלמידים רשאים להתאים את הטקסט לתפיסתם האישית ולעגן את הפרשנות בתיאוריה מהמאמרים הנלווים.

חלק ב' – תיעוד ורפלקציה:

כולל תיעוד הרצאת העבודה היצירתית ורפלקציה מפורטת על התהליך האישי – הבחירות האומנותיות, המשמעויות והתובנות שעלו. הסטודנטים נדרשים להתייחס לחומרים שבחרו, הפורמט הנבחר ונקודות זיהוי או התנגדות שהתעוררו.

העבודה הסופית מוגשת כמסמך אחד הכולל שער, מבוא, גוף, סיכום וביבליוגרפיה.

10% על הגשה מסודרת בהתאם להנחיות, 30% על חיבור לתכני השיעור והאופן שבו אומנות ככלי חינוכי-טיפול נתפסת ברמה התיאורטית, 30% על ניתוח נכון של השדה החינוכי שבו מתבצעת העבודה, 30% על תכנון מערך שיעור או סדנה טיפולית בהתאם להנחיות העבודה.

פירוט המפגשים

שעות	נושא	תאריך	מפגש
6 שעות פרונטלי	מפגש פתיחה: היכרות אישית וקבוצתית	לא נקבע	1
6 שעות פרונטלי	החומר ככלי ביד היוצר: התנסות והיכרות עם חומרים מגוונים	לא נקבע	2
6 שעות פרונטלי	תקשורת חזותית: הזמנה לתקשורת לא וורבלית	לא נקבע	3
6 שעות פרונטלי	המפתח ללב שלי: השפה האמנותית הפרטית	לא נקבע	4
6 שעות פרונטלי	מילון אישי גרפי סימבולי	לא נקבע	5
6 שעות פרונטלי	מעגלים של צמיחה	לא נקבע	6
6 שעות פרונטלי	מעגלים של צמיחה (המשך)	לא נקבע	7
6 שעות פרונטלי	תהליך אמנותי = תהליך פסיכולוגי/רגשי	לא נקבע	8
6 שעות פרונטלי	יוצר/ת – יצירה – והמרחב שביניהן	לא נקבע	9
6 שעות פרונטלי	הגלוי והנסתר ביצירה ובי – המסע האישי	לא נקבע	10
6 שעות פרונטלי	האחר הוא אני – המסע הקבוצתי	לא נקבע	11
6 שעות פרונטלי	סיכום סמסטר	לא נקבע	12
6 שעות פרונטלי	קבוצת השווים – מהי קבוצה?	לא נקבע	13
6 שעות פרונטלי	תפקידים חברתיים בקבוצה	לא נקבע	14
6 שעות פרונטלי	מודלים נבחרים להבנת תופעות ותהליכים בקבוצה	לא נקבע	15

שעות	נושא	תאריך	מפגש
6 שעות פרונטלי	הערכים האישיים, התשוקות והאהבות של התלמידים המשתתפים כבני אדם וכאנשי מקצוע	לא נקבע	16
6 שעות פרונטלי	הדרך להגשמת החלום האישי והדרך להעלאת הביטחון העצמי	לא נקבע	17
6 שעות פרונטלי	אני חלק מ-... אני בתוך קבוצה – הקבוצה יוצרת	לא נקבע	18
6 שעות פרונטלי	הכיתה כקבוצה ואני כמנחה ומנהיג	לא נקבע	19
6 שעות פרונטלי	חסרונות ויתרונות לעבודה קבוצתית עבורי	לא נקבע	20
6 שעות פרונטלי	דפוסים אישיים ושינוי	לא נקבע	21
6 שעות פרונטלי	כלים לעבודה קבוצתית	לא נקבע	22
6 שעות פרונטלי	חשיבה יצירתית	לא נקבע	23
6 שעות פרונטלי	מתכנסים פנימה	לא נקבע	24
6 שעות פרונטלי	אדם אדם לעצמו	לא נקבע	25
6 שעות פרונטלי	סיכום תהליכים אישיים וקבוצתיים: הצגת עבודות	לא נקבע	26
6 שעות פרונטלי	סיכום תהליכים אישיים וקבוצתיים: הצגת עבודות	לא נקבע	27
6 שעות פרונטלי	סיכום תהליכים אישיים וקבוצתיים: הצגת עבודות	לא נקבע	28
6 שעות פרונטלי	סיכום תהליכים אישיים וקבוצתיים: הצגת עבודות	לא נקבע	29
6 שעות פרונטלי	מפגש סיכום	לא נקבע	30

יאלום ארווין ד', מתנת התרפיה (2010), כנרת זמורה ביתן,
ישראל

גולמן דניאל ד"ר, אינטלגנציה רגשית (1997), הוצאת מטר, תל
אביב ישראל.

גולמן דניאל ד"ר, אינטלגנציה חברתית (2006), ספרי עליית הגג,
תל אביב ישראל.

ג'ונסון ספנסר ד"ר, מי הזיז את הגבינה שלי (2003), פקר הוצאה
לאור, תל אביב ישראל.

דורפלד קורי, הארנב הקשיב (2018), תכלת הוצאה לאור, ישראל
ד"ר סוס, אם יוצאים מגיעים למקומות נפלאים,

ברגר רונן ד"ר, להתבונן ביצירה – לראות את הנפש (2015),
הוצאת ספרים אח, ישראל.

ויניקוט ד.ו., משחק ומציאות (1999), עם עובד, תל אביב ישראל.

יוסי קדמי, להפוך לאומן בשאלת שאלות (2011), יוסי קדמי,
ישראל.

מרקמן סינמנס, ד. (2010), יחסי הגומלין בין הסמלה חזותית
ותהליכים בין – סובייקטיביים – השלכות הכרתיות ורגשיות
לפסיכותרפיה באמצעות אמנות, חיבור לשם קבלת תואר
דוקטור, אוניברסיטת חיפה, חיפה.

לזרוס ריצ'רד ס' ולזרוס ברניס נ', רגש והיגיון להבין את הרגשות
שלנו (2001), זמורה ביתן, ישראל.

ליבמן מריין, תרפיה באומנות לקבוצות (1990), הוצאת אח,
ישראל.

סולן רוני, חידת הילדות (2007), מודן הוצאה לאור, בן שמן

ישראל.

פיטר ה' ריינולדס, הנקודה (2016), הוצאת כינרת, ישראל.

קוזמינסקי לאה, מדברים בעד עצמם (2004), הוצאת יסוד, ישראל.

רוזנסור נאוה עורכת, מהי קבוצה?, הנחיית קבוצות מקראה (1997), החברה למתנסים מרכז ציפורי, ישראל.

Huss, E., (2009), "A coat of many colors": Towards an integrative multilayered model of art therapy, *The Arts in Psychotherapy*, 36 (3), 154-160.

Malchiodi, C., (Ed), (2003), *Handbook of Art Therapy*, USA: Guildford Press

Metzl, E. S., (2008), Systematic analysis of art therapy research published in *Art Therapy: Journal of the American Art Therapy Association* between 1987 and 2004., *The Arts in Psychotherapy*, 35(1), 60-73.

Wadeson, H., (1987), *Art psychotherapy*, New York: John Wiley & Sons